

[Carsten Raft.]

sig selv, når der ikke er nogen som helst til at lede dette folks videre skæbne. Jeg synes, det er værd at lægge mærke til, at en mand som Knud Rasmussen, der dog virkelig var en kender af det grønlandske folk, men vel også en stor romantiker, kan man sige, ikke troede på denne romantik. Han havde vel nærmest en indstilling i den retning, i hvilken vi bevæger os.

Derfor er jeg tilbøjelig til at tro, at de betæneligheder, man har ved den form, hvorunder det nu sker, ikke kan være så store som de betæneligheder, man måtte have ved at standse hele dette arbejde nu og eventuelt lade grønlænderne sidde en vinter og vente på, hvad der skulle ske. Jeg tror, man skal gå til at vedtage disse lovforslag, og jeg kan på mit partis vegne fuldtud anbefale rigsdagens medlemmer at gøre det. Vi gør det, idet vi henstiller, at man for fremtiden sørger for at give så lang tid som muligt til behandling af den slags forslag her på rigsdagen. Men jammersen over overfyldningen sidst på rigsdagssamlingen har jeg, der nu snart er gammelt medlem af dette ting, hørt så tit, at jeg snart ikke gider gentage den. Den lyder hvert eneste år. Uanset hvilket ministerium vi har, uanset hvilken formand vi har, hober arbejdet sig op til slut. Det er mærkeligt, at det aldrig kan ændres, men det ser ud, som om det ikke kan.

Steen: Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Jensen-Broby, at hvis det, som det ærede medlem synes at forudsætte, drejede sig om i løbet af, som det ærede medlem udtrykte sig, nogle få år fuldstændig at forandre det lille grønlandske folkesamfunds livsvilkår, så ville jeg dele det ærede medlems betæneligheder, men efter min bedste overbevisning vil det ikke komme til at forme sig således. Jeg tror, at den lovgivning, vi her står overfor at skulle gennemføre, og som, når det skal siges; som det er, danner rammen for, indeholder mulighederne for at tilrettelægge den fremtidige erhvervsudvikling og kulturelle udvikling, er det bedste, vi kan stille i stedet for det, som det ærede medlem opholdt sig ved, men som det ikke er mulighed for at fortsætte med. Jeg er slet ikke uenig med det ærede medlem, når han siger, at det er ikke sikkert, man bliver lykkeligere ved at blive selvstændig fisker, end man var som jæger og fanger, men det ærede medlem overser her den livets realitet, at store dele af det lille folkesamfund ikke længere har mulighed for at

opretholde tilværelsen på den måde, det hidtil er sket.

Jeg kan naturligvis dele den almindelige beklagelse over, at rigsdagen har haft så kort tid til behandling af disse lovforslag, men jeg synes dog, at der i denne forbindelse kan være grund til at gøre opmærksom på, at lovforslagene på alle de forskellige områder nøje følger kommissionsbetænkningen, og den har dog været til rigsdagens rådighed i nogle måneder. Der har været lejlighed til på grundlag af den at tænke over tingene, og det, der her fremkommer i lovforslags form, kan ikke komme som nogen overraskelse; det er på linie med det resultat, som vi for nogle måneder siden alle blev gjort bekendt med, at kommissionen for sit vedkommende var kommet til. Men naturligvis erkender jeg, at vi, der har deltaget i dette forberedende arbejde, har lettere ved at træffe en afgørelse i dag end de, der ikke har været med.

Jeg anbefaler de stillede ændringsforslag og lovforslagene som helhed til vedtagelse.

Aksel Larsen: Vi må anse det for ufor-svarligt at stemme for disse lovforslag og derved godkende noget, som vi i realiteten kender altfor lidt til. Vi vil på den anden side heller ikke stemme imod lovforslagene, fordi vi dog kender så meget til de områder, de beskæftiger sig med, at vi må anse dem for at være betydelige fremskridt, og fordi vi ved, at som det er gået hidtil, og som det er nu, kan det ikke blive ved at gå. Der må ændringer til.

Vi kan ikke kende tilstrækkeligt til det, der her skal afgøres af rigsdagen, af den simple grund, at man, da man nedsatte den store Grønlandskommission, med flid holdt os udenfor kommissionen og derved sørgede for, at vi ikke ved deltagelse i kommissionsarbejdet gennem et af vore medlemmer kunne følge dette arbejde og blive tilstrækkeligt orienteret.

Må jeg have lov til i denne forbindelse at sige, at det er meget smukt, når statsministeren et sted i betænkningen taler om, at det er hans bestemte ønske, at rigsdagen og rigsdagens partier skal tage del i dette arbejde og til stadighed være underrettet om de fremskridt, der gøres. Det giver jeg imidlertid ikke så meget for, hvis det skal være som hidtil, at man med flid holder de af rigsdagens partier, man ikke kan lide, udenfor selv et sådant arbejde som arbejdet med Grønland.

Der har dernæst været altfor lidt tid, efter at kommissionsbetænkningen var blevet